Wij Gustaf Adolph, medh Gudz Nådhe, Swerigis, Göthis ... huruledes fougdterna och ...

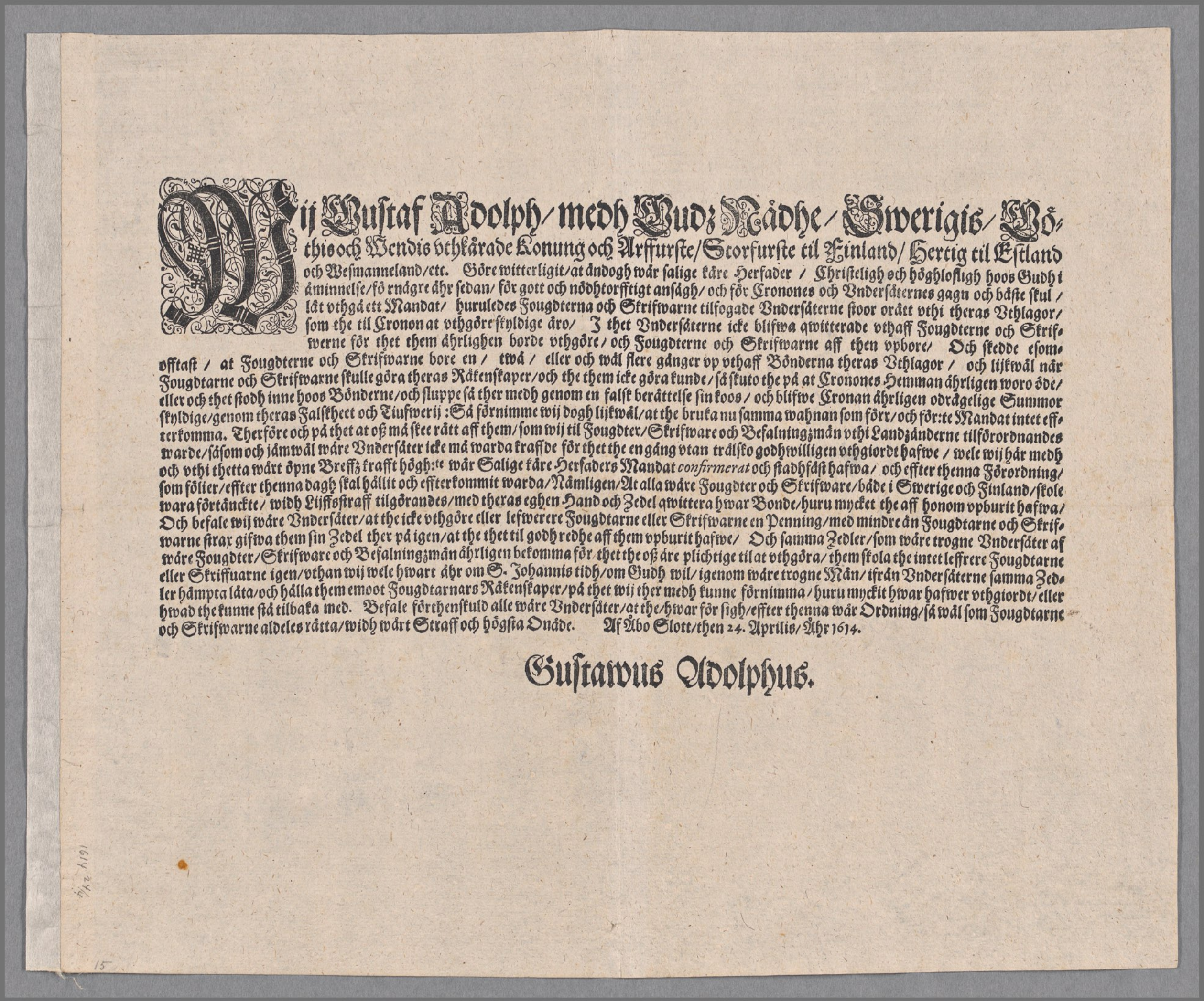

Wij Gustaf Adolph/ medh Gudz Nådhe/ Swerigis/ Göthis och Wendis vthkårade Konung och Arffurste/ Storfurste til Finland/ Hertig til Estland och Wesmanneland/ etc. Göre witterligit/ at åndogh wår salige kåre Herfader / Christeligh och höghlofligh hoos Gudh i åminnelse/ fö rnågre åhr sedan/ för gott och nödhtorfftigt ansågh/ och för Crononnes och Vndersåternes gagn och båste skul / låt vthgå ett Mandat/ huruledes Fougdterna och Skrifwarne tilfogade Vndersåterne stoor orått vthi theras Vthlagor/ som the til Cronon at vthgöre skyldige åro/ J thet Vndersåterne icke blifwa qwitterade vthaff Fougdterne och Skrifwerne för thet them åhrlighen borde vthgöre/ och Fougdterne och Skrifwarne aff then vpbore/ Och skedde esomofftast / at Fougdterne och Skrifwarne bore en / twå / eller och wål flere gånger vp vthaff Bönderna theras Vthlagor / och lijkwål når Fougdtarne och Skrifwarne skulle göra theras Råkenskaper/ och the them icke göra kunde/ så skuto the på at Crones Hemman åhrligen woro öde/ eller och thet stodh inne hoos Bönderne/ och sluppe så ther medh genom en falskt berättelse sin koos / och blifwe Cronan åhrligen odrågelige Summor skyldige/ genom theras Falskheet och Tiufwerij: Så förnimme wij dogh lijkwål/ at the bruka nu samma wahnan som förr/ och för:te Mandat intet efterkomma. Therföre och på thet at oß må skee rått aff them/ som wij til Fougdter/ Skrifware och Befalningzmån vthi Landzånderne tilförordnandes warde/ såsom och jåmwål wåre Vndersåter icke må warda krafsde för thet the en gång vtan trålsko godhwilligen vthgiordt hafwe / wele wij hår medh och vthi thetta wårt öpne Breffz krafft högh:te wår Salige kåre Herfaders Mandat *confirmerat* och stadhfåst hafwa/ och effter thenna Förordning/ som fölier/ effter thenna dagh skal hållit och efterkommit warda/ Nåmligen/ At alla wåre Fougdter och Skrifware/ både i Swerige och Finland/ skole wara förtånckte/ widh Lijffsstraff tilgörandes/ med theras eghen Hand och Zedel qwittera hwar Bonde/ huru mycket the aff honom vpburit hafwa/ Och befale wij wåre Vndersåter/ at the icke vthgöre eller leswerere Fougdtarne eller Skrifwarne en Penning/ med mindre ån Fougdtarne och Skrifwarne strax gifwa them sin Zedel ther på igen/ at the thet til godh redhe aff them vpburit hafwe/ Och samma Zedler/ som wåre trogne Vndersåter af wåre Fougdter/ Skrifware och Befalningzmån åhrligen bekomma för thet the oß åre plichtige til at vthgöra/ them skola the intet leffrere Fougdtarne eller Skriffuarne igen/ vthan wij wele hwart åhr om S. Johannis tidh/ om Gudh wil/ igenom wåre trogne Mån/ ifrån Vndersåterne samma Zedler håmpta låta/ och hålla them emoot Fougdtarnars Råkenskaper/ på thet wij ther medh kunne förnimma/ huru myckit hwar hafwer vthgiordt/ eller hwad the kunne stå tilbaka med. Befale förthenskuld alle wåre Vndersåter/ at the/ hwar för sigh/ effter thenna wår Ordning/ så wål som Fougdtarne och Skrifwarne aldeles råtta/ widh wårt Straff och högsta Onåde. Af Åbo Slott/ then 24. Aprilis/ Åhr 1614.

Gustawus Adolphus.

SOT // Kungl. förordningar / 2. saml.

Tillkomstår 1614
Digitaliserad år 2016

National Library of Sweden

Wij Gustaf Adolph/ medh Gudz Nådhe/ Swerigis/ Göthis och Wendis vthkårade Konung och Arffurste/ Storfurste til Finland/ Hertig til Estland och Wesmanneland/etc. Göre witterligit/at ändogh wår salige käre Herfader / Christeligh och höghlosligh hoos Gudh i äminnelse/fö rnågre åhr sedan/ för gott och nödhtorfftigt ansågh/ och för Cronones och Vndersåternes gagn och bäste skul / låt vthgå ett Mandat/ hurueledes Fougdterna och Skrifwarne tilfogade Vndersåterne stoor orätt vthi theras Vthlagor/ som the til Cronon at vthgöre skyldige äro/ J thet Vndersåterne icke blifwa qwitterade vthaff Fougdterne och Skrifwerne för thet them åhrlighen borde vthgöre/ och Fougdterne och Skrifwarne aff then vpbore/ Och skedde esomofftast / at Fougdterne och Skrifwarne bore en / twå / eller och wäl flere gånger vp vthaff Bönderna theras Vthlagor / och lijkwäl när Fougdtarne och Skrifwarne skulle göra theras Räkenskaper/och the them icke göra kunde/så skuto the på at Cronones Hemman åhrligen woro öde/ eller och thet stodh inne hoos Bönderne/och sluppe så ther medh genom en falsk berättelse sin koos / och blifwe Cronan åhrligen odrägelige Summor skyldige/genom theras Falskheet och Tiufwerij :Så förnimme wij dogh lijkwäl/at the bruka nu samma wahnan som förr/och för:te Mandat intet efterkomma. Therföre och på thet at oß må skee rätt aff them/som wij til Fougdter/Skrifware och Befalningzmän vthi Landzänderne tilförordnandes warde/såsom och jämwäl wåre Vndersåter icke må warda krafde för thet the en gång vtan trälsko godhwilligen vthgiordt hafwe / wele wij här medh och vthi thetta wårt öpne Breffz krafft högh:te wår Salige käre Herfaders Mandat *confirmerat* och stadhfäst hafwa/ och effter thenna Förordning/ som fölier/effter thenna dagh skal hållit och efterkommit warda/Nämligen/At alla wåre Fougdter och Skrifware/både i Swerige och Finland/skole wara förtänckte/ widh Lijffsstraff tilgörandes/med theras eghen Hand och Zedel qwittera hwar Bonde/huru mycket the aff honom vpburit hafwa/ Och befale wij wåre Vndersåter/at the icke vthgöre eller lefwerere Fougdtarne eller Skrifwarne en Penning/med mindre än Fougdtarne och Skrifwarne strax gifwa them sin Zedel ther på igen/at the thet til godh redhe aff them vpburit hafwe/ Och samma Zedler/som wåre trogne Vndersåter af wåre Fougdter/Skrifware och Befalningzmän åhrligen bekomma för thet the oß äre plichtige til at vthgöra/ them skola the intet leffrere Fougdtarne eller Skriffuarne igen/vthan wij wele hwart åhr om S. Johannis tidh/om Gudh wil/ igenom wåre trogne Män/ ifrån Vndersåterne samma Zedler hämpta låta/och hålla them emoot Fougdtarnars Räkenskaper/på thet wij ther medh kunne förnimma/ huru myckit hwar hafwer vthgiordt/ eller hwad the kunne stå tilbaka med. Befale förthenskuld alle wåre Vndersåter/at the/hwar för sigh/effter thenna wår Ordning/så wäl som Fougdtarne och Skrifwarne aldeles rätta/widh wårt Straff och högsta Onåde. Af Åbo Slott/then 24. Aprilis/ Åhr 1614.

Gustawus Adolphus.

1614 24/4

15